



Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 4153/2018
18.12.2019. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Слађане Накић Момировић, председника већа, Марине Милановић и Добриле Страјина, чланова већа, у парници тужилаца Републике Србије, коју заступа Државно правобранилаштво, Одељење у Новом Саду, Града Новог Сада, кога заступа Правобранилаштво града Новог Сада и ЈП „Пословни простор – у ликвидацији“ из Новог Сада, кога заступа Правобранилаштво града Новог Сада, против тужених АА из ..., чији је пуномоћник Немања Бал, адвокат из ..., ББ из ..., чији је пуномоћник Стеван Рајић, адвокат из ..., ВВ из ..., ГГ из ..., чији је пуномоћник Стеван Рајић, адвокат из ..., ДД из ..., чији је пуномоћник Стеван Рајић, адвокат из ..., ЋЋ из ..., чији је пуномоћник Стеван Рајић, адвокат из ..., ЕЕ из ..., чији је пуномоћник Стеван Рајић, адвокат из ..., ЖЖ из ..., чији је пуномоћник Стеван Рајић, адвокат из ... и ЗЗ из ..., чији је пуномоћник Стеван Рајић, адвокат из ..., ради предаје у посед, одлучујући о ревизији тужиоца Града Новог Сада, изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 463/18 од 07.03.2018. године, у седници одржаној 18.12.2019. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Апелационог суда у Новом Саду Гж 463/18 од 07.03.2018. године, тако што се одбијају жалбе тужених АА из ..., ББ из ..., ГГ из ..., ДД из ..., ЋЋ из ..., ЕЕ из ..., ЖЖ из ... и ЗЗ из ... и потврђује пресуда Основног суда у Новом Саду П 5988/15 од 09.11.2017. године.

ОДБИЈА СЕ захтев тужиоца Града Новог Сада за накнаду трошкова ревизије.

ОДБИЈА СЕ захтев туженог АА за накнаду трошкова одговора на ревизију.

Образложење

Пресудом Основног суда у Новом Саду П 5988/15 од 09.11.2017. године, обавезани су тужени да тужиоцима предају у посед празан од лица и ствари са припадајућим кључевима, део приземља пословне зграде за коју није утврђена делатност која се налази на парцели број .., уписаној у лист непокретности број .. КО ..., на адреси ... број .., који у природи представља посебан део пословне зграде и то просторије које се налазе са предње стране зграде од почетка зграде, са десна на леву страну зграде, закључно са четвртим прозором, гледано из правца ..., као и да тужиоцима накнаде трошкове поступка и то Републици Србији у износу од 36.000,00 динара, а осталима у укупном износу од 72.000,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж 463/18 од 07.03.2018. године, у првом ставу изреке, усвојена је жалба тужених АА ББ, ВВ, ГГ, ДД, ЋЋ, ЕЕ и ЖЖ и првостепена пресуда преиначена тако што је одбијен тужбени захтев којим је тражено да суд обавезе тужене да тужиоцима предају у посед празан од лица и ствари са припадајућим кључевима, део приземља пословне зграде за коју није утврђена делатност која се налази на парцели број .. уписаној у лист непокретности број .. КО ..., на адреси ... број .., који у природи представља посебан део пословне зграде и то просторије које се налазе са предње стране зграде од почетка зграде, са десна на леву страну зграде, закључно са четвртим прозором, гледано из правца ..., а тужиоци су обавезани да туженима накнаде трошкове поступка и то АА у износу од 83.650,00 динара, а ББ, ВВ, ГГ, ДД, ЋЋ, ЕЕ и ЖЖ у износу од 165.400,00 динара. У другом ставу изреке, обавезани су тужиоци да туженима накнаде трошкове жалбеног поступка и то АА у износу од 33.000,00 динара, а ББ, ВВ, ГГ, ДД, ЋЋ, ЕЕ и ЖЖ у износу од 132.000,00 динара.

Против наведене другостепене пресуде, тужилац Град Нови Сад је благовремено изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Тужени АА је дао одговор на ревизију.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду, применом члана 403. став 2. тачка 2. и члана 408. Закона о парничном поступку, па је нашао да је ревизија дозвољена и основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Такође нису учињене ни друге битне повреде одредаба парничног поступка на које се у ревизији указује.

Према утврђеном чињеничном стању, спорни пословни простор у згради у улици ... број .. у ..., поверен је од стране Града Новог Сада на управљање тужиоцу ЈП „Пословни простор“ из Новог Сада, који је потом, дана 02.10.2006. године, са ДОО „Бомид“ из Новог Сада закључио уговор о закупу овог пословног простора на три године. Међутим, тужени се налазе у поседу дела предметне пословне зграде без правног основа од 08.05.2012. године, а у овај простор су ушли у намери да се баве хуманитарним радом, едукацијом младих и организовањем трибина као чланови неформалног удружења „ИИ“. Када су ушли у овај пословни простор, исти је био руиниран и напуштен. Иако су знали да је у власништву Града Новог Сада и да њиме управља ЈП „Пословни простор“, сматрали су да нема потребе да их обавештавају о уласку у овај простор, закључујући да се ради о напуштеном објекту. ЈП „Пословни простор“ је 21.08.2014. године фотографисао предметни пословни простор, променио браве на истом и запечатио га. Убрзо након тога, дана 05.09.2014. године, основано је Удружење „ИИ“, а као заступник удружења је у регистар АПР уписан тужени АА. Дана 19.09.2014. године тужени су поднели тужбу ради сметања државине против ЈП „Пословни простор“. Решењем Основног суда у Новом Саду П 7310/14 од 09.12.2014. године утврђено је да је ЈП „Пословни простор“ извршио чин сметања поседа тако што је АА, ББ, ВВ, ГГ, ДД, ЋЋ, ЕЕ, ЖЖ и ЗЗ онемогућио у последњој и мирној државини непокретности која у природи представља посебни део пословне зграде за коју није

утврђена делатност површине 599 м² у улици ... број .., на парцели .. КО ..., и то просторије зграде која се налазе са предње стране зграде и простиру од почетка зграде са десне на леву страну зграде, закључно са четвртим прозором, све гледано из правца ..., као и свих покретних ствари које се налазе у овим просторијама, тако што је 21.08.2014. године променио постојеће браве на двоје описаних улазних врата. ЈП „Пословни простор“ је обавезан да им одмах омогући несметану државину непокретности предајом кључева, с тим да се убудуће уздржи од сваког вида сметања државине на предметној непокретности и покретних ствари које се у њој налазе. ЈП „Пословни простор“ је 30.12.2014. године предао ове просторије са свим затеченим предметима туженима, односно њиховом пуномоћнику Стевану Рајићу по основу пуномоћја и решења Основног суда у Новом Саду П 7310/14 од 09.12.2014. године, а том приликом је сачињен записник о примопредаји пословног простора. Тужени су поново ушли у посед предметне непокретности 30.12.2014. године. Потом се дописом од 31.03.2015. године ЈП „Пословни простор“ обратио туженима позивајући их да предају ове непокретности очишћене од лица и ствари са кључевима, његовим овлашћеним радницима, под претњом покретања судског поступка за накнаду штете. Допис су тужени АА, ВВ, ЕЕ и ЗЗ примили 03.04.2015. године, тужени ББ је обавештен истог дана, али није подигао пошиљку, тужени ДД и ЂЂ су га примили 06.04.2015. године, ГГ 07.04.2015. године, а ЖЖ 09.04.2015. године. Међутим, нико од тужених није поступио по овом допису и кључеве нису вратили у остављеном року. Дана 09.07.2015. године објављен је чланак под називом „Новосадском друштвеном центру поново прети избацивање“ у коме се наводи да су, након судског процеса из 2014. године, активисти „ИИ“ поново почели да раде у предметном простору. Потом је дана 20.10.2016. године, на интернет страници ... објављен чланак у коме се спомиње пожар који се десио у овом пословном простору коришћеном од стране активиста из „ИИ“, а који су претходно они заузели, средили и користили.

Наведено чињенично стање утврђено је правилном оценом доказа, за коју су дати јасни и потпуни разлози. Код тако утврђеног чињеничног стања, основани су наводи ревизије о погрешној примени материјалног права у побијаној пресуди.

Наиме, првостепени суд је закључио да су тужени имали државину спорног пословног простора, с обзиром да су успели у поступку за сметање поседа, да је им после тога тужилац трећег реда предао кључеве од овог пословног простора и да је првотужени уписан као заступник удружења у оквиру кога тужени организују активности у предметном простору, па како тужени имају фактичку власт над овим пословним простором, то тужиоци као власници, односно корисници, имају право да траже да им се спорни пословни простор врати, због чега је усвојио тужбени захтев.

Другостепени суд налази да је од посебног значаја околност да се у спорном објекту десио пожар октобра 2016. године, да је објекат до те мере изгорео да је постао неуслован за коришћење и да је због тога неприхватљив закључак првостепеног суда да се ради о простору у државини тужених, па је преиначио првостепену пресуду и одбио тужбени захтев као неоснован. Ово све из разлога што се тужени не налазе у државини овог објекта, тј. ради се напуштеном и неупотребљивом објекту који стога није предмет државине, у ком случају је неосновано захтевати судску заштиту предајом ствари.

Врховни касациони суд налази да се закључак другостепеног суда не може прихватити, те да су основани наводи ревизије о погрешној примени материјалног права у побијаној пресуди.

Одредбом члана 47. став 1. Закона о основама својинскоправних односа, прописано је да право својине престаје пропашћу ствари, а одредбом става 2. истог закона, прописано је да на остатке пропале ствари власник задржава право својине. Одредбом члана 46. став 1. Закона о основама својинскоправних односа, прописано је да право својине престаје напуштањем ствари, а одредбом става 2. истог закона, прописано је да се ствар сматра напуштеном када њен власник на несумњив начин изрази вољу да не жели више да је држи.

Тужени су записнички преузели спорни простор након окончања поступка за сметање поседа, а чињеницу да им је тужилац трећег реда предао у посед спорни простор поступајући по решењу суда нису оспоравали. С друге стране, тужиоци су истицали да је предметни пословни простор само делимично оштећен накнадним пожаром (тужба у овој правној ствари поднета је 19.06.2015. године), да је и даље услован за коришћење, те да је одлука другостепеног суда неправилна, јер се ради о објекту над којим се може имати право државине.

Тврдња тужених да су пословни простор напустили после доказане чињенице да су записнички преузели простор није довољна да би суд могао тужене лишити пасивне легитимације у овом поступку. Наиме, било би бесмислено подношење тужбе за предају непокретности уколико би након поднете тужбе тужени напустио непокретност, а да је претходно доказано да је исту бесправно држао на штету власника и корисника у време подношења тужбе.

Тужилац ЈП „Пословни простор у ликвидацији“ има право да тражи предају ствари као корисник, у смислу члана 81. Закона о основама својинскоправних односа, којом је прописано је се независно од спора за сметање државине може тражити судска заштита државине по основу права на државину.

Из изнетих разлога је ревизија тужиоца усвојена, а побијана пресуда преиначена, тако што је жалба тужених одбијена као неоснована и потврђена првостепена пресуда.

На основу члана 416. став 1. Закона о парничном поступку, донета је одлука као у првом ставу изреке.

Ревидент је тражио трошкове ревизије, али само уопштено и није определио њихову висину, па је такав захтев неодређен, што је супротно одредби члана 163. став 1. Закона о парничном поступку. Стога исти нису досуђени и одлучено је као у другом ставу изреке.

Како трошкови одговора на ревизију не представљају потребне трошкове ради вођења парнице у смислу одредбе члана 154. став 1. Закона о парничном поступку, одлучено је као у трећем ставу изреке.

**Председник већа-судија
Слађана Накић Момировић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић